

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.10.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2023
Avaldamismärge:	RT I, 21.09.2021, 6

Veeseadus¹

Vastu võetud 30.01.2019

[RT I, 22.02.2019, 1](#)

jõustumine 01.10.2019

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
04.12.2019	RT I, 21.12.2019, 1	01.01.2020
20.04.2020	RT I, 06.05.2020, 1	07.05.2020
10.06.2020	RT I, 01.07.2020, 1	01.01.2021
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 2	01.01.2021, seaduses asendatud sõna „Keskkonnainspeksioon” sõnaga „Keskkonnaamet” vastavas käändes.
25.11.2020	RT I, 10.12.2020, 1	01.01.2021
13.09.2021	RT I, 21.09.2021, 3	01.10.2021, osaliselt 01.01.2023

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala ja kohaldamisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatakse:

- 1) vee kasutamise ja kaitse kavandamise ning korraldamise alused, mille rakendamine soodustab säästvat veekasutust;
- 2) veekaitseõuded, mis tagavad veeressursside pikaajalise kaitse;
- 3) isiku õigused, kohustused ja vastutus vee kasutamisel;
- 4) riiklik järelevalve vee kasutamise ja kaitse nõuete täitmise üle;
- 5) vastutus käesolevas seaduses sätestatud nõuete rikkumise eest.

(2) Veekaitse ja käesoleva seaduse 8. peatükis avalikku veekogusse ehitamise kohta sätestatu laieneb ka majandusvööndile ning merekeskkonna kaitse kohta sätestatu ka Eestis registreeritud laevadele ja õhusõidukitele väljaspool Eesti mereala.

§ 2. Haldusmenetluse seaduse ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse kohaldamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Käesolevas seaduses sätestatud vee erikasutuse keskkonnavalda (edaspidi *veeluba*) menetlusele kohaldatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse 5. peatükki, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

§ 3. Veekogu

(1) Veekogu on püsiv või ajutine voolava, aeglaselt liikuva või seisva veega täidetud süvend, nagu jõgi, oja, peakraav, sealhulgas nendel asuv paisjärv, kanal, paadikanal, allikas, järv, sealhulgas tehisjärv, või meri. [[RT I, 21.09.2021, 3](#)- jõust. 01.10.2021]

(2) [Kehtetu - [RT I, 21.09.2021, 3](#)- jõust. 01.10.2021]

(3) [Kehtetu - RT I, 21.09.2021, 3- jõust. 01.10.2021]

(4) Veekogu ei peeta:

- 1) reoveepuhasti biotiiki;
 - 2) veejuhet ja kraavi, mis on rajatud heit-, sademe-, kaevandus- ja karjäärivee ning turbatootmisala vee juhtimiseks veekogusse, ning kuivenduskraavi, mille kaudu juhitakse vett maaparandussüsteemi eesvoolu;
 - 3) märgalapuhastit;
 - 4) vesiviljeluseks rajatud tiiki ja basseini ning neid teenindavaid veejuhtmeid;
 - 5) sademevee kogumise süsteemi;
 - 6) kaevandus- ja karjäärivee ning turbatootmisala vee settebasseini;
 - 7) väljavooluta tehisjärve veepeegli pindalaga alla ühe hektari;
 - 8) muid kindlal eesmärgil rajatud püsival või ajutiselt veega täidetud ehitisi.
- [RT I, 21.09.2021, 3- jõust. 01.10.2021]

§ 4. Siseveekogu

Siseveekogu on veekogu, mida ei läbi riigipiir.

§ 5. Pinnavesi

Pinnavesi on maismaavesi, välja arvatud põhjavesi, ning siirdevesi, rannikuvesi ja keemilise seisundi hindamisel ka territoriaalmeri.

§ 6. Maismaavesi

Maismaavesi on maapinnal seisev või voolav vesi ning põhjavesi maismaa pool lähtejoont, millest mõõdetakse territoriaalmeri laiust.

§ 7. Põhjavesi

Põhjavesi on kogu vesi, mis asub maapinna all küllastumusvööndis ning on otseses kokkupuutes pinnase või aluspõhjaga.

§ 8. Siirdevesi

Siirdevesi on jõesulähedane pinnavesi, mis on mere läheduse tõttu osalt soolane, kuid mida sissevoolav magevesi tunduvalt mõjutab.

§ 9. Rannikuvesi

Rannikuvesi on rannikulähedane merevesi maismaa pool joont, mille iga punkt on ühe meremiili kaugusel mere pool lähimast punktist lähtejoonel, millest mõõdetakse territoriaalmeri laiust ja mis ulatub siirdevee olemasolu korral siirdevee välispiirini.

§ 10. Tehisveekogu

Tehisveekogu on inimtegevuse tulemusena tekkinud veekogu.

§ 11. Pinnaveekogum

Pinnaveekogum on selgelt eristuv ja oluline osa pinnaveest, nagu järv, jõgi, oja, paisjärv, peakraav, kanal, kraav või nende osa, siirdevesi või rannikuvee osa.

§ 12. Põhjaveekogum

Põhjaveekogum on põhjaveekihi või -kihtides selgesti eristatav veemass.

§ 13. Tehisveekogum

Tehisveekogum on pinnaveekogum, mis on tehisveekogumiks määratud käesolevas seaduses sätestatud korra kohaselt.

§ 14. Tugevasti muudetud veekogum

Tugevasti muudetud veekogum on pinnaveekogum, mis on tugevasti muudetud veekogumiks määratud käesolevas seaduses sätestatud korra kohaselt.

§ 15. Põhjaveekiht

Põhjaveekiht on üks või mitu maa-alust kivimikihti või muud geoloogilist kihti, mis on piisavalt poorsed ja läbilaskvad, et põhjavesi saaks seal märkimisväärses ulatuses voolata, või millest saab olulises koguses vett võtta.

§ 16. Veehaare

Veehaare on ehitis vee võtmiseks veekogust või põhjaveekihist.

§ 17. Joogivesi

(1) Joogivesi käesoleva seaduse tähenduses on algkujul või töödeldud vesi, mis on mõeldud joomiseks, keetmiseks, toiduvalmistamiseks või muuks olmeotstarbeks, olenemata vee päritolust ning sellest, kas see toimetatakse tarbijateni jaotusvõrgu kaudu, paagiga, pudelis või mahutis.

(2) Joogiveeks nimetatakse ka vett, mida mis tahes toidukäitleja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 01.02.2002, lk 1–24), artikli 3 lõikes 3 sätestatud tähenduses kasutab inimesele tarbimiseks mõeldud toodete või ainete tootmiseks, töötlemiseks, säilitamiseks või turustamiseks, välja arvatud juhul, kui Põllumajandus- ja Toiduamet on kindlaks teinud, et vee kvaliteet ei saa mõjutada tarbimisvalmis toiduainete ohutust. [RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 18. Heitvesi

(1) Heitvesi on kasutusel olnud vesi, mis juhitakse suublasse.

(2) Heitveeks ei peeta sademevett, kaevandusvett, karjäärivett, jahutusvett, maaparandussüsteemis voolavat vett ega vesiviljeluses ja hüdroenergia tootmises kasutatavat vett.

§ 19. Suubla

Suubla käesoleva seaduse tähenduses on veekogu, veekogu osa või maapõue osa, kuhu juhitakse heitvett või saasteaineid.

§ 20. Reovesi

Reovesi on olmes, tööstuses või muus tootmises tekkinud vesi, mis ületab kehtestatud heite piirväärtusi ja mida tuleb enne suublasse juhtimist puhastada. Reoveeks peetakse ka ühisvoolsesse kanalisatsiooni juhitud sademevett.

§ 21. Saastatus

Saastatus käesoleva seaduse tähenduses on lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 7 lõikes 5 sätestatule oluline ebasoodne muutus vee-elustikus või veega seotud maismaaelustikus.

§ 22. Saasteaine

Saasteaine käesoleva seaduse tähenduses on aine, mis võib põhjustada saastatust või mille esinemisega vees võib kaasneda keskkonnanähiring keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 3 lõike 1 tähenduses.

§ 23. Avalikud veekogud

(1) Avalikud veekogud on:

- 1) sisemeri;
- 2) territoriaalmeri;
- 3) Peipsi järv;
- 4) Võrtsjärv;
- 5) Mullutu laht;
- 6) Suurlaht;
- 7) Narva veehoidla;
- 8) Narva jõgi;
- 9) Emajõgi;
- 10) Nasva jõgi;
- 11) Väike Emajõgi Jõgeveste sillast kuni Võrtsjärveni;
- 12) Kasari jõgi Vigala jõe suudmest kuni merre suubumiseni.

(2) Avalikud veekogud kuuluvad riigile ega ole tsiviilkäibes.

§ 24. Avalikult kasutatavad veekogud

(1) Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.

- (2) Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja ei arvata:
- 1) ühe kinnisasja piires asuvat eraõiguslikule isikule kuuluvat väljavooluta seisuveekogu;
 - 2) mitme kinnisasja piires asuvat eraõiguslikule isikule kuuluvat väljavooluta seisuveekogu, mille pindala on väiksem kui viis hektarit;
 - 3) vooluveekogu, mille valgala on väiksem kui 25 ruutkilomeetrit, ja sellel asuvat paisjärve;
 - 4) Kaitseväe ja Kaitsealiidu harjutusväljal asuvat seisuveekogu või selle osa;
 - 5) joogivee võtmiseks kasutatavat veekogu või selle osa;
 - 6) maavara kaevandamiseks antud mäeeraldisel või selle teenindusmaal asuvat veekogu või selle osa;
 - 7) veekogu osa, kus tegeletakse vesiviljelusega.

(3) Loodusõnnetuse korral on kahjustuspiirkonnas lubatud veekogu avalikult kasutada.

(4) Inimese tervise ja turvalisuse tagamiseks võib kohaliku omavalitsuse üksus oma haldusterritooriumi piirides ajutiselt piirata avalikult kasutatava veekogu või selle osa avalikku kasutamist, olles piiramise enne kirjalikult kooskõlastanud Keskkonnaametiga ning lisaks ka Transpordiametiga, kui piiratakse veesporti või veel liikumist. [RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus avaldab avalikult kasutatava veekogu avaliku kasutamise ajutise piiramise teate kohalikus või maakonna ajalehes ja võimaluse korral ka muudes kohalikes massiteabevahendites vähemalt nädal enne ajutise piirangu kehtestamist.

(6) Teates märgitakse vähemalt selle avalikult kasutatava veekogu, mille avalikku kasutamist piiratakse, nimi ja asukoht, piirangu kehtivusaeg ning piirangu kehtestamise põhjus ja vajaduse korral tingimused. Kui piiratakse veekogu osa avalikku kasutamist, tuleb lisaks nimetatud teabele märkida teates piiranguala suurus ja võimaluse korral täpsed piirid või vähemalt piiranguala suurus ning nimetada koht, kus saab tutvuda piiranguala piiride kaardi või piiride täpse kirjeldusega.

(7) Kaitseministeerium või tema volitatud Kaitseväe või Kaitsealiidu struktuuriüksus võib piirata Kaitseväe ja Kaitsealiidu harjutusväljale jääva avalikult kasutatava vooluveekogu või selle osa kasutamist Kaitseväe ja Kaitsealiidu üksuste taktikaliste harjutuste, õppuste, laskmiste ja lõhketööde ning relvade, lahingumoon, lahingu- ja muu tehnika katsetamise ajal. Asjaomase teate avalikustamise ning teate sisu kohta esitatavate nõuete suhtes kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatut.

§ 25. Veekogu avalikust kasutusest väljaarvamine

Vabariigi Valitsus võib kinnisasja omaniku põhjendatud taotlusel ja kohaliku omavalitsuse üksuse kirjalikul nõusolekul ühe kinnisasja piires asuva eraõiguslikule isikule kuuluva väljavooluga seisuveekogu või vooluveekogu osa avalikult kasutatavate veekogude nimekirjast välja arvata.

2. peatükk

Vee kasutamise ja kaitse kavandamine ning korraldamine

1. jagu

Üldsätted

§ 26. Vee kasutamise ja kaitse valgalapõhine kavandamine ning korraldamine

(1) Pinna- ja põhjavee kasutamist ja kaitset kavandatakse ning korraldatakse valgala põhjal vesikondade kaupa, arvestades veekogude valgalade hüdroloogilisi piire.

(2) Valgala käesoleva seaduse tähenduses on maa-ala, millelt kogu äravoolav pinnavesi voolab jõgede, ojade, paisjärvede, peakraavide, kanalite või järvede kaudu ühes jõesuudmes merre.

(3) Vesikond käesoleva seaduse tähenduses on maa- ja mereala, mis koosneb ühest või mitmest kõrvuti asetsevast valgalast koos põhjavee ja rannikuveega ning mis on vee kasutamise ja kaitse korraldamise põhiüksus.

§ 27. Vesikonnad

Eestis on järgmised vesikonnad:

- 1) Lääne-Eesti vesikond;
- 2) Ida-Eesti vesikond;
- 3) Koiva vesikond.

§ 28. Kombineerimise põhimõtte punkt- ja hajuheite piiramisel

(1) Saasteainete pinnavette juhtimise reguleerimisel lähtutakse kombineeritud lähenemisviisist, mille kohaselt saasteainete pinnavette juhtimist välditakse või piiratakse nende tekkekohas keskkonnanõuete, sealhulgas parima keskkonnapraktika, parima võimaliku tehnika ja parimate olemasolevate meetodite rakendamise,

keskkonna kvaliteedi piirväärtuste (edaspidi *kvaliteedi piirväärtusvõi kvaliteedi piirväärtused*) ning heite piirväärtuste kehtestamise ja rakendamise teel. Kui keskkonnanõuete täitmisest hoolimata ei ole võimalik saavutada käesolevas seaduses sätestatud keskkonnaeesmärke, tuleb rakendada õigusaktiga sätestatud täiendavaid meetmeid, sealhulgas vajaduse korral rangemaid keskkonnanõudeid, heite piirväärtusi ja kvaliteedi piirväärtusi.

(2) Kombineerimise põhimõtet võetakse arvesse nii punkt- kui ka hajuheite piiramisel.

§ 29. Veeteenuste kulude katmise põhimõte

(1) Veeteenuse hinna kujundamisel ja veekasutuse kavandamisel võetakse arvesse, et veeteenuse tarbijad ning muud veekasutajad, eelkõige tööstus, kodumajapidamised ja põllumajandus, katavad veeteenuse osutamisega seotud kulud ulatuses, mis suunab vett säästlikult kasutama, lähtudes käesoleva seaduse § 44 lõikes 1 nimetatud veekasutuse majandusanalüüsi tulemustest, kulude katmisega seotud sotsiaalsest mõjust, mõjust keskkonnale ja majandusele ning asjaomase piirkonna geograafilistest ja ilmastikust tingitud iseärasustest.

(2) Veekasutus käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses hõlmab veeteenuseid, sealhulgas käesoleva seaduse §-s 187 nimetatud tegevust, mis avaldab vee seisundile olulist mõju.

(3) Veeteenused käesoleva seaduse tähenduses on kõik kodumajapidamistele, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele, avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele ning füüsilistele isikutele osutatavad teenused, nagu pinna- või põhjavee võtmine, paisutamine, tagavaraks kogumine, töötlemine ja jaotamine ning reovee kogumine kanalisatsiooni ja puhastamine ning heitvee suublasse juhtimine.

(4) Veeteenuste kulude katmise põhimõtte rakendamiseks peetakse arvestust keskkonna- ja ressursikulude kohta tööstuse, kodumajapidamise ja põllumajanduse valdkonnas.

§ 30. Koostöö piiriülestes vesikondades

(1) Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni territooriumil asuvate piiriülestes vesikondade asjus tehakse koostööd käesoleva seaduse ja välislepingu alusel, et saavutada veekaitse eesmärgid piiriülese vesikonna Eestis paiknevas osas.

(2) Vesikond, mis koosneb riigipiiri ületavast valgalast, on piiriülene vesikond.

(3) Veekaitset piiriülestes vesikondades korraldatakse Eesti Vabariigi välislepingute kohaselt.

(4) Piiriülese vesikonnaga seotud teabe vahetamisel ning dokumentide kooskõlastamisel käesolevas seaduses sätestatud juhtudel edastab asjaomase teabe ja dokumendid välisriigi pädevale asutusele Keskkonnaministeerium.

2. jagu

Veekaitse eesmärgid ja erandid nende saavutamisel

1. jaotis

Veekaitse eesmärgid

§ 31. Veekaitse üldised eesmärgid

(1) Veekaitse üldised eesmärgid on:

- 1) vähendada inimtegevuse mõju veekeskkonnale;
- 2) vältida veeökosüsteemide, nendest sõltuvate maismaaökosüsteemide ja märgalade seisundi halvenemist ning parandada nende seisundit;
- 3) soodustada vee kestlikku kasutamist ning tagada pinna- ja põhjaveevarude pikaajaline kaitse ning piisav veevarustus;
- 4) lõpetada prioriteetsete ohtlike ainete heide ja piirata saasteainete, sealhulgas muude ohtlike ainete heidet veekeskkonda;
- 5) aidata kaasa üleujutuste ja põudade mõju leevendamisele;
- 6) saavutada mereala hea keskkonnaseisund.

(2) Kui veekogumi suhtes kehtib samal ajal rohkem kui üks veekaitse eesmärk, kohaldatakse neist kõige rangemat.